

Kammarrätten i ny dom: "Lyssna på patienten"

Kammarrätten i Stockholm avvisar Försäkringskassans beslut när det gäller en deprimerad kvinnas rätt till sjukpenning. Domstolen öppnar med det vägen för kassan att lyssna mer på patienten när det handlar om sjukdom, arbetsförmåga och rätten till sjukpenning.

[Allmänna ombudet för socialförsäkringen](#) förde kvinnans talan i detta principiellt intressanta fall. Tvisten har gällt tiden 28 juni – 24 september 2017. Kvinnan har yrkat på hel sjukpenning under perioden. Kammarrätten upphäver (mål nr 9520-18) i ett utslag den 4 juni i år Förvaltningsrättens tidigare utslag och förklarar att kvinnans arbetsförmåga har varit helt nedsatt under den aktuella perioden.

Domen är intressant för att den manifesterar ett sätt att tolka sambandet sjukdom och arbetsförmåga och, inte minst, sättet att avgöra hur sjuk och arbetsoförmögen en person är.

Allmänna ombudet för socialförsäkringen uppehöll sig bland annat vid användningen av den så kallade DFA-kedjan som Försäkringskassan tillämpat. DFA står för diagnos, funktionsnedsättning och aktivitetsbegränsning.

Allmänna ombudet ifrågasatte om en sådan DFA-kedja ska vara en förutsättning för rätt till sjukpenning. Kedjan innebär att läkaren, utöver att ställa diagnos, även ska beskriva funktionsnedsättningen och de aktivitetsbegränsningar som följer. Beskrivningen av funktionsnedsättningen kan grunda sig på observationer, undersökningsfynd eller andra utredningsresultat

Kammarrätten slår i domen fast: "Även om man i så hög grad som möjligt ska utgå från undersökningsfynd, tester och observationer finns det dock inte något ovillkorligt krav att

det ska finnas sådana för att sjukpenning ska kunna medges.”

Den intygsskrivande läkaren hade uppgett att det inte alltid går att se symptom vid ett sådant sjukdomstillstånd som patienten har. I sådana fall får man väga in andra omständigheter.

När det gäller de psykiatriska diagnoserna finns sällan några objektiva undersökningsfynd, konstaterar Kammarrätten och understryker att bedömningen av funktionsnedsättningen i sådana fall i huvudsak måste grundas på den försäkrades egna uppgifter.

Patientens egen berättelse om symptomen tillsammans med beskrivningen av dennes hälsotillstånd i de medicinska utlåtandena är då av särskild betydelse, skriver Kammarrätten: ”Behandlande läkare har bedömt hennes sjukdom som orkeslöshet, aptitlöshet, motivationslöshet, glädjelöshet och nedstämdhet. I det medicinska underlaget anges att symptomen har satt ned funktionsförmåga till den grad att kvinnan i frågan har svårt att ta sig ut ur sin lägenhet, utföra enkla vardagliga sysslor och fungera på en arbetsplats.

Den behandlande läkaren har uppgett att patientens arbetsförmåga har varit helt nedsatt under perioden. Det har inte kommit fram skäl att ifrågasätta läkarens slutsatser, heter det i domen. Mot denna bakgrund bedömde kammarrätten att kvinnans arbetsförmåga under perioden var helt nedsatt i förhållande till arbeten som är normalt förekommande på arbetsmarknaden.

Text: Jan-Ewert Strömbäck